

PRÍBEH O MALEJ VEĽKOSTI A VEĽKEJ MALOSTI

Rodinná katechézka 193-2021 (782)

www.inky.sk

týždeň po 18. 7. 2021

... alebo prečo je v Evanjeliu a u Ježiša všetko naopak?

BOŽIE SLOVO:

(Mt 18, 1-6.10)

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša. *V tú hodinu pristúpili k Ježišovi učenci a pýtali sa: "Kto je podľa teba najväčší v nebeskom kráľovstve?"² On zavolať k sebe dieťa, postavil ho medzi nich³ a povedal: "Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdate do nebeského kráľovstva."⁴ Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve.⁵ A kto prijme jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma.⁶ Ale pre toho, kto by pohoršil jedného z týchto maličkých, čo veria vo mňa, bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a ponorili ho do morskej hĺbiny.¹⁰ Dajte si pozor, aby ste neopovrhli ani jedným z týchto maličkých. Lebo vám hovorím, že ich anjeli v nebi ustavične hľadajú na tvár môjho Otca, ktorý je na nebesiach. Počuli sme Božie slovo!*

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 110, 131, 472, 95/652)

Už sme si zvykli, že v Evanjeliu a u Ježiša všeobecne je všetko úplne naopak. Pripomína nám to Ježiš – v úryvku, ktorý sme počuli, ale aj inde, napríklad nám hovorí: „Kto je medzi vami najväčší, bude vašim služobníkom. Kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený. A mnohí prví budú poslednými a poslední prvými“ (Mt 23, 11-12; Mk 10, 31). Pripomína nám to Apoštol: „Len sa pozrite na svoje povolanie, bratia, že tu niet veľa múdrych podľa tela ani veľa mocných, ani veľa urodzených;²⁷ ale čo je svetu bláznivé, to si vyvolil Boh, aby zahanbil múdrych, a čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných;²⁸ čo je svetu neurodzené a čím pohŕda, to si vyvolil Boh, ba aj to, čoho niet, aby zmaril to, čo je,²⁹ aby sa pred Bohom nik nevystatoval.“³⁰ Vy ste z neho v Kristovi Ježišovi, ktorý sa pre nás stal múdrosťou od Boha i spravodlivosťou, posvätením a vykúpením,³¹ aby, ako je napísané: "Kto sa chváli, nech sa chváli v Pánovi" (1 Kor 1, 26-31). A práve tento Pavlov text nám akoby našepkáva dôvod, prečo to tak je. Aby sme to lepšie pochopili, pozrime sa na dejiny spásy, dejiny nášho života s Bohom v úplne zjednodušenej podobe!

Na začiatku nás stvoril Boh. Stvoril nás úplne malých a bezmocných a úplne prázdnych, tvory, ktoré nemajú vôbec nič zo seba. To neznie dobre, že? Prečo to tak Boh urobil? Prečo je človek tak zúfalo malý, krehký, neschopný čohokoľvek sám od seba? Diabol v Raji má na to svoju odpoveď, ktorú dáva Eve a potom Adamovi: *Boh z vás má strach. Boh vás utláča. Boh vám nedopraje. Zlý a skýpy Boh! Chce vás ovládať, urobiť naveky závislých, zabrániť vám, aby ste boli ako Boh, veľkí a slávni a mocní a múdri a nezávislí!* Je to ale naozaj tak? Adam s Evou Diablovej uverili – ale jeho prísľub sa akosi nenaplnil. Človek sa veru bohom nestal. Ale čo sa stalo, stalo sa. Opustili Boha. Opustili Raj. Ostali sami uprostred zeme... Čo teraz? V tejto situácii sa človek späť nevrátil. Pýcha a hrdosť mu to nedovolili! Začal vlastnými silami vytvárať zo zeme niečo ako napodobeninu Raja. A seba dosadil na miesto Boha – ale „bez Boha a [uprednostnený] pred Bohom, a nie podľa Boha“ (KKC 398). Výsledok? *Asi ako keď sa deti hrajú na dospelých. Chlapci na vojakov. Dievčatá na mamičky. Alebo na hocičo iné. Všetko je len hračkárske. Nič nie je skutočné. Všetko je len napodobenina. A niekedy dokonca veľmi zlá napodobenina. Pre deti je ale táto napodobenina ich svetom. Ich všetkým. Viac im záleží na hračkách a na tom, ako sa hrajú s ostatnými deťmi, než na skutočných veciach, ktoré žijú a riešia ich rodičia.* V skutočnosti sme takto dopadli všetci – vo vzťahu k Nebu a k Bohu. Stali sme sa zlou karikatúrou Boha. Pretože máme v sebe hlboké vedomie *malosti* a nedostatočnosti a slabosti a krehkosti, upli sme sa k tomu, aby sme si nejako vydobyli, získali nejakú *veľkosť* – slávu a uznanie a oceňovanie a úctu, dokonca uctievanie. Upli sme sa k tomu, aby sme nejako nadobudli moc, kontrolu nad sebou a svojim okolím, aby sme my nejako vládli a ovládali veci okolo nás a svoj vlastný osud. Pretože sami o sebe sme slabí a bezmocní (na rozdiel hoci aj od zvierat, ktoré všetky sú schopnejšie a mnohé silnejšie ako my), upli sme sa k veciam, k nástrojom, k majetku, k peniazom, pretože v tomto všetkom vidíme spôsob, ako si zabezpečiť aj moc, aj uznanie, aj pocit istoty a bezpečia. V snahe stať sa ako Boh sme sa stali opakom Boha. Kvôli vedomiu vlastnej malosti a neschopnosti – *presne ako dieťa, ktoré v hĺbke srdca vie, že vo svete dospelých je malé, bezmocné a neschopné a preto si vytvára svet hier, fantázií a hračiek, kde sa s dreveným samopalom v ruke cíti byť veľkým a silným a hrdinským* – aj my dospelí sme si takto vytvorili svoju vlastnú verziu Raja, ktorá je opakom Raja, je plná násilia, utrpenia a bolesti.

Takže namiesto prijatia svojej malosti a ničotnosti a prázdnoty sme si začali vytvárať akúsi pokrútenú iluzórnu „veľkosť“. V skutočnosti čím väčší sa takto stávame, tým menší reálne sme. *Podobáme sa bodu na osi, ktorý je na čísle nula – ale potom, keď sa usiluje o vlastný pohyb a vlastnú veľkosť, čím viac sa na nej pohybuje od nuly preč, tým menším a menším sa stáva, pretože sa posúva do záporných čísel a stáva sa tak ešte menej ako nula.*

A tu prichádza Boh. Nie ako *sudca, tyran, tvrdý pán*, ako ho vykreslil v Raji a odvtedy v našich myšliach znova a znova vykresľuje Diabol. Prišiel ako *Otec*, ako *Spasiteľ*. Zastal na okraji nášho *pieskoviska*. Pozrel sa na naše *hračky*. Mierne a láskavo nás pozval k sebe. Dovolil nám, aby sme Mu s hrdosťou ukázali, čo máme a čo dokážeme: jeden má krásne autíčko. Druhý pišťalku, na ktorej píska neumelú melódiu. Tretí koláčiky z piesku. A Otec na to hľadá, vážne – a potom povie prvému: *Dám ti skutočné auto!* Druhému vraví: *Pod' ku mne a u mňa nájdeš skutočné majstrovské nástroje hudby!* A tretiemu vraví: *Pod' za mnou a naučím ťa piecť delikatesy lahodné nadovšetko!*

UVAŽUJEME:

V tomto okamihu sme pripravení vydať sa na cestu s malou Karmelitánkou, Terezkou. Na jednom mieste píše: „*Je vari možné byť plný seba a zároveň plný Boha?*“ Zrazu nám svitá! Boh nás stvoril ako prázdny pohár, prázdnu nádobu – aby nás mohol naplniť Samým Sebou! Aby nám mohol dať Seba Samého! Urobiť nás Bohmi – v sebe samom, sebou samým! Naša malosť a slabosť a krehkosť a nemohúcnosť vôbec nie je problém ani prekážka! Je to dar, najväčší dar, aký máme! Len vďaka nemu môžeme byť takto obdarovaní Bohom, ktorí túži naplniť nás, túži dať nám všetko, ktorému je jasné, že Mu to nemôžeme nijako ani oplatiť ani vrátiť a nijako Mu to nevdá, lebo sa rozhodol, že bude našim Otcom, našim Princom a Ženíchom a že nás bude zahŕňať všetkým možným bohatstvom svojej štedrosti a nič za to nečakať. A tak zrazu chápeme, že čím sme *menší*, tým sme *väčší*, lebo čím sme *prázdnejší*, tým viac nás môže Boh naplniť a tým *plnší* sme. Boh sa totiž stáva *všetkou* našou veľkosťou a my sme veľkí a plní ničím iným, než Bohom samotným.

Teraz už chápeme hriech. Hriech je v tom, že sme sa naplnili – ale *Egom*. Onou ilúziou, v ktorej sa, ako malé deti, hráme na Boha a hráme sa na Raj, ale všetko je to len hra, ale ona nás úplne ovládla a opantala, lebo nič iné nemáme. Lenže, ako hovorí Terezka, ako by sme mohli byť *plní Boha*, keď sme takto *plní seba*? *Znuly* sme sa posunuli – ale do *záporných čísel*. Čím viac sme týmto pokrúteným spôsobom „veľkí“, tým viac sme v skutočnosti *menší*, pretože tým viac bránime a vzdorujeme Božej túžbe naplniť nás a ostávame chudobní a biedni.

A Boh? Prišiel, pozrel sa na naše *hračky* – veľkosť, slávu, moc, ale aj záľuby, hudbu, umenie, vynálezy, prácu rukami a vyrábanie vecí – a hovorí: *Vo mne toto všetko nájdete – ale dospelé a skutočné!* Neprišiel som vám toto vziať – ale naplniť to! *Vo mne nájdete skutočnú slávu, skutočnú moc, skutočnú hudbu, skutočné tvorenie i skutočnú múdrosť, skutočnú Veľkosť!* Nechajte tak svoje *pieskovisko*, je to len hra a hračka! Poďte za mnou a dám Vám „*pravé bohatstvo*“ (Lk 16, 11)!

No a o tom to je. Musíme sa *vrátiť* späť k *nule* – vyprázdniť seba zo seba, z Ega, stať sa znova *malým*, znova *nulou* – aby nás Boh mohol vziať a naplniť, ale tentoraz už On sám, len On sám, Samým Sebou, tým, čo je skutočné!